

Question 14, 20 Questions about Shoah Literature.

Transl. Ilan Pillemer

May 21, 2021

Translation Exercise week 2

14. What do we know about the works of Ka-Tzetnik and his novel "Salamandra"?

Up until the Eichmann Trial in Yisrael, no-one knew who he was, just that he was the author who signed his works "Ka-Tzetnik" together with an Auschwitz number, and, up until today his Yiddish novel "Salamandra" still has not been published. There is a chance that a German translation of the novel will be published even before someone² makes the first move and publishes the Yiddish original in Yisrael.

The enigma of "Ka-Tzetnik" remains, for the time being, a riddle; and despite attempts made years ago to learn about him - the whens and the whats, the world knows very little about him. It appears to be, that his novel "Salamandra" about the Holocaust, was the first complete work of prose written by a survivor, who had also been a Yid-

14. וואס ווייסן מיר וועגען די שריפטן פֿון ק. צעטניק און זײַן ראָמאַן "סאַלאַמאַנדראַ"?

ביז דעם אייכמאַן-משפט אין ישראל, האָט קיינער נישט געוואוסט ווער איז ער, אָט דער מחבר וואָס שרייבט זיך אונטער מיטן נאָמען קאַצעטניק צוזאַמען מיט אַן אויסווייז-נומער, און ביז היינט איז נאָך זײַן ייִדישער ראָמאַן "סאַלאַמאַנדראַ" נישט אָפּגעדרוקט געוואָרן. עס איז דאָ אַ סכּרה אַז אַ דײַטשע איבערזעצונג פֿון ראָמאַן וועט דערשיינען נאָך איידער עמעצער וועט זיך פֿעדערן און אָפּדרוקן דעם אָריגינאַל אין ישראל.

די עניגמאַ "קאַצעטניק", בלייבט דערווייל אַ רעטעניש, און אַפֿילו ווען מיט יאָרן צוריק זענען געמאַכט געוואָרען פּרוּוון זיך דערוויסן וועגן אים, ווען און וואָס - ווייס די וועלט וועגן אים זייער ווייניק. ווי עס זעט אויס, איז זײַן ראָמאַן סאַלאַמאַנדראַ וועגן אומקום, געווען די ערשטע פֿולע פּראָזע-שפּונג געשריבן פֿון אַ געראַנטעוועטן שרייבער, וועלכער איז אויך פֿאַר דער מלחמה געווען אַ ייִדישער שרייבער. געבוירן דעם 16טן מײַ 1909

¹"Ka-Tzetnik" is a word used to describe someone incarcerated in a concentration camp. So his pseudonym under which he published all his works post Shoah, was simply "a concentration camp prisoner"

²probably he is referring to whomever bought the Yiddish manuscript when it went up for auction in 2010. <https://il.bidspirit.com/ui/lotPage/source/search/auction/7018/lot/146972/lot?lang=en>

- dish writer before the war. Born on the 16th May 1909 in the village of Stabrow near Sosnowiec - as Yehiel Feiner - he was already before the war a Yiddish writer, a delegate for the youth efforts in "Agudat-Yisrael" in Poland, and a teacher of Hebrew and Tanach. His novel "Salamandra" published at the end of 1946 in Yisrael in a Hebrew translation - described for the first time to the free world a general picture of the Holocaust period, based on Ka-Tzetnik's authentic life experiences in the ghetto and in four camps - Auschwitz included.
- 25 30 35 40 45
- Having been a scholar [talmid-chacham] and a previous yeshiva student in Rav Shapira's yeshiva in Lublin, he weaved sources from the Gemara into his novel. For example, the name of the novel: "Salamandra"^{3 4 5} alludes to the fact that Ka-Tzetnik was tested in the fires of the crematoria in Auschwitz - and emerged alive. The Hebrew publication - "Salamandra - Myth and History in Katzenik's Writings", Jerusalem, Carmel Publishing House, 2009 - is about him and his novel.
- אין דעם דאָרף סטאַברווי לעבן סאַסנאָוויק - ווי יחיאל פֿינער - איז ער שוין פֿאַר דער מלחמה געווען אַ ייִדישער שרייבער, אַ פֿאַרשטייער פֿון די יונגע כוחות אין "אַגודת-ישראל" אין פּוילן און אַ לערער פֿון העברעיש און תנ"ך. זײַן ראָמאַן "סאַלאַמאַנדראַ" געדרוקט סוף 1946 אין ישראל אין אַ העברעישער איבערלעבונגען - באַשרײַבט צום ערשטן מאַל פֿאַר דער פֿרײַער וועלט אַן אַלגעמײַן בילד פֿון דער אומקום-תּקופּה, באַזירט אויף קאַצעטניקס אויטענטישע איבערלעבונגען אין געטאָ און אין פֿיר לאַגערן - אוישוויץ אַרײַנגערעכנט.
- 25R 30R
- ווי אַ תּלמיד-חכם און אַ געוועזענער ישיבה-בּחור פֿון הרב שאַפּיראַס ישיבה אין לובלין, ווערן ייִדשע מקורים פֿון דער גמרא אַרײַנגעפֿלאַכט אין זײַן ראָמאַן. למשל, דער נאָמען פֿון ראָמאַן: "סאַלאַמאַנדראַ" איז מרמז אויף דעם אַז קאַצעטניק איז געפרוּוועט אין פֿײַער פֿון די קרעמאַטאָריעס אין אוישוויץ - און איז אַרויס אַ לעבעדיקער. וועגן אים און זײַן ראָמאַן, איז דערשינען אויף העברעיש דאָס בוך סאַלאַמאַנדראַ - מיתוס והיסטוריה בכתבי ק.צעטניק, ירושלים, מפעל דב סדן והוצאת כרמל, 2009
- 35R 40R

³Sanhedrin 63b - On this page of Gemara the talmudic voices discuss how a child is saved from being burnt alive as a sacrifice because his mother smeared him with the blood of a Salamandra.

⁴Midrash Tanchumah - In this midrash when discussing Parashat veYeshav, the midrash discusses how a Salamandra is born and gestated in fire itself, and that if you cover your body with its blood you become impervious to the flames.

⁵Hagiga 27a - Here a talmud-chaham is said to be impervious to fire as just like a Salamandra's blood protects the body from the fire, all the more so are those that cover themselves with the words of the divine.